

Kishíró

TORDASI

2004. augusztus
E-mail: tordas@hu.inter.net

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XVI. évfolyam 4. szám
Internet: www.tordas.hu

Magyar képviselők az Európai Parlamentben II.

Akik ismerik az Unió működését, azt szokták saccolni, hogy kb. az ügyeink felében ott fog születni a döntés a háromfejű szervezetben. Ezért nagyon fontos, hogy az 5 évre megválasztott képviselők nagyon „ütőképesek” legyenek.

Mit jelent ez? Jelenti természetesen mindennek előtt azt, hogy angolul politikailag és szakmailag vitaképesnek kell lenniük. Akárhányszor előfordult azonban hogy az írott anyagok egy ideig csak egy nyelven, legtöbbször franciául voltak elérhetők, mert még angolra fordításukhoz is idő kellett. Ha az ember gyorsan akar tájékozódni, nagyon fontos a francia nyelv is. (Arról nem is szólva, hogy Brüsszel és Strasbourg egyaránt többségében francia anyanyelvet beszél, ezért irodai és műszaki ügyekben előny a francia tudás.)

Különösen a lobbizásban jelentős szerepe van a német nyelvnek, hiszen a néppárti képviselők jelentékeny része német anyanyelvű.

De minden uniós nyelv ismerete előnyt jelent. Természetesen az ülések tolmácsolással folynak, de aki csak ebből akar megélni, az biztosan lekésik számos tudnivalót. A nyelvtudás azonban közel sem minden. Mivel bizottságokban folyik a munka, nagyon fontos hogy a képviselőnek alapos ismeretei legyenek a bizottsághoz tartozó ágazati, szakmai kérdésekről. Ha sikerül megkapnia koordinátorként egy tervezetet, akkor erőteljesen tudja képviselni a Magyarország számára hasznos megoldásokat, mivel ő véleményezi a módosító javaslatokat is.

A képviselői munkát mindenesetre elkezdjük már a megfigyelői időszakunkban. Kezdetől lobbizunk azért, hogy az elfogadásra kerülő európai Alkotmányba belekerüljön a nemzeti kisebbségek kiemelt védelme, s az Európai Uniót létrehozó kereszténydemokrata politikusok hagyatékaként Európa keresztény

gyökereire történő egyértelmű utalás. Folyamatosan képviseltük a személyes jellegű és nyilvános megbeszéléseken a kishatár forgalomról szóló olyan szabályozást, mely lehetővé teszi, hogy legalább 50 km-es sávban továbbra is fennmaradjon a könnyített határátlépés, hiszen az európai uniós külső határok magyar lakosokat fognak elválasztani tőlünk a Kárpátalján, a Tiszántúlon, a Délvidéken és Horvátországban is. Ez a törekvésünk végül is megnyerte az Európai Parlament többségi támogatását. Az egyes szakpolitikák területén is bőven volt mit tennünk. Részt vettünk számos, hazánknak fontos döntés előkészítésében, így pl. a szoftverek szabadalmazásának szabályozásában, a Transz-Európai Közlekedési Hálózat útvonalainak kialakításában, a hulladék-elhelyezés és -ártalmatlanítás, újrahasznosítás kérdéseiben, az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos döntésekben és egyes szociális kérdésekben. Lobbiztunk azért, hogy a fúziós atomenergia kutatásából Budapest kivehesse méltó részét, s hogy a kisebbségi nyelvek tanulását beindító programok mielőbb elindulhassanak. Egyértelműen megfigyelőink (különösen a költségvetési bizottságban dolgozó Surján László) hatása, hogy az európai költségvetésben sikerült megemelni a csatlakozó 10 országra szánt ezévi összegeket. Közös gondja a régebbi és a most belépő tagállamoknak a társadalmuk elöregedése, a csökkenő gyermekszám.

Ennek különösen foglalkoztatáspolitikai és bevándorlási vonatkozásairól folyt és mivel a kérdés hosszú ideig nem látszik megoldódni, fog is folyni a vita. Támogattuk a fogyasztókat igényét életkörülményeik javítására. Igen változatos és szívós volt a vita a folyosókon, a Környezetvédelmi és Egészségügyi Bizottságban, a frakciókban és a Parla-

(Folytatás a 2. oldalon)

Kányádi Sándor

Nyári zápor

*Virágon lepke,
tarka pillangó,
körüle zümmög,
donog a dongó.*

*Fű, virág, minden
áll mozdulatlan.
Izzad a lepke,
olyan meleg van.*

*„Borul, beborul,
Vigyázz, pillangó!
Bújjunk, bújjunk el” –
dongja a dongó.*

*Felhő az égen,
borul a napra.
Megáll a lepke
egy pillanatra.*

*Libbenne szárnya,
jaj, de már késő.
Dördül az ég, és
zuhog az eső.*

*Zuhog a zápor,
ázik a lepke.
Szorítja szárnyát
nagy dideregve.*

*Aztán a felhő
ahogyan támadt,
fordít a tájnak
hirtelen hátat.*

*Kisüt a nap, és
a kis pillangó
szorítja szárnyát,
s donog a dongó.*

(Folytatás az 1. oldalról)

ment folyosóin az ún. generikus gyógyszerek szabályozásának ügyében, mert ez a küzdelem arról szól, hogy a gyógyszerek egy igen jelentős hányada mennyibe kerülhet a jövőben.

Én magam a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési bizottságban dolgozom, egyrészt azért, mert furcsa módon semelyik párt nem jelölt megfigyelői közé mezőgazdasági szakembert, másrészt mert így a külpolitikai ismereteimet egy igen fontos területen tudtam kamatoztatni. Az agrárium támogatása durván az európai uniós költségvetésének a felét teszi ki, ezért nagyon nem mindegy, hogy Magyarország időben tájékozódjék a várható intézkedésekről, és hatékonyan képviselje a hazai gazdák érdekeit. (Szerencsére a Fidesz körül csoportosuló hazai politikai erők által létrehozott Szabad Európa listán esélyes helyen szerepel mezőgazdasági szakember, így a jövőben még eredményesebb lehet érdekérvényesítésünk.) A mezőgazdaság jelentőségét itthon sokan hajlamosak lebecsülni.

Ha arra gondolnak, hogy a bruttó hazai terméknek mindössze 3,5%-át állítja elő, akkor nagyon rosszul ítéljük meg a helyzetet. Először is sokkal többen foglalkoznak mezőgazdasági termeléssel, mint ahányan ebből élnek. A termékekre épülő üzleti szféra is jelentős, de ha arra gondolunk, hogy az élelmiszeripar is a gazdák munkájára épül fel, akkor mindez megközelíti a bruttó 15%-ot! Jó, a jelenleginél jobb élelmiszerértékesítő kivitel-szervezéssel az exportból is jelentős bevétel származhat.

Mert a gondok és veszélyek elsősorban abból adódnak, hogy a rendszerváltozás után egyre súlyosabb versenyhátrányba került az ágazat a nemzetközi piacokon. És ennek ellenére még mindig közel másfél milliárd dollár kereskedelmi többletet termel ki. Magyarország földje az Unión belül is nagy termelési előnyökkel rendelkezik, s nem felejtendő el az sem, hogy akié a föld azé az ország.

Ezért súlyos politikai kérdés a mezőgazdaság életképessége. A koppenhágai szerződésben már beletörődött a kormányunk a versenyhátrányunk tartós fennmaradásába (I. közvetlen kifizetések csekély mértékét). Azonban az élet itt sem állt meg. Felvételi időszakunkban tovább folyt a Közös Agrárpolitika reformja, s 2003-ban megtörtént a féldős értékelés a 2000–2006. közöttre tervezett reformlépésekről. Ennek lényege, hogy a támogatásokat csökkentve és átszabva az egész európai uniós agrártermelés közelítsen a piaci viszonyokhoz és ne pusztán a támogatásra épüljön. Ugyanakkor rendkívül fontos célként jelöli meg a vidék népesség-megtartó erejének növelését. Mindezt úgy, hogy a költségvetés mezőgazdasági kiadásai ne növekedjenek. A hozott intézkedések nem segítenek azon a hátrányunkon, hogy Magyarországon a 40 év kommunizmusa után nincs jelentős tőke a vállalkozók túlnyomó többségénél, s másrészt a reform továbbra is fenntartja, sőt fokozza a nagygazdaságok előnyét a kisebbekkel szemben. Sajnos, nem látjuk a vidékfejlesztési keret szükséges megemelését sem. A kifizetések utólagos rendszere pedig igen nehezen áthidalhatóvá teszi ezt az évet. Egyetlen megoldás kínálkozik, s több szomszédunk él is vele: előrehozott támogatás az állami éves költségvetésből.

Sajnos Magyarország nem különítette el e célra a szükséges összegeket, s ezért a kormány a további bankkölcsönökben gondolkodik. Ez viszont már nem segítség az eladósodó ágazatnak.

Erre a helyzetre gondolva mondtam azt, hogy a magyar mezőgazdaság ügyeit képviselni az Európai Unióban nagyrészt nemzetközi politikai munka. Ezért tettem fel kérdést Fischler mezőgazdasági főbiztosnak, ezért tartottam előadást a munkacsoportban Magyarország mezőgazdaságának helyzetéről, s világitottam rá a rendszerváltozás utáni földművelésügyi politikák gyökereire, s arra, hogy ezen a területen hogyan rombolt egy átgondolt és

négyévvente nem módosított vidékfejlesztési terv hiánya.

Már munkám megkezdésekor jelentős vihart kavart az *Alberto Cunha* által beterjesztett jelentés a mezőgazdasági politikáról, mivel ennek az a lényegi előzménye, hogy az Európai Parlament serelemzte, hogy a német és francia államfő, *Schröder* és *Chirac* a parlamenten kívül megegyezett a keretösszegekről és a kedvezmények rendszeréről. Ezért az Európai Parlament legalább 2007-től be akarja vonni a költségvetésről szóló vitába a mezőgazdaság fejezetét is. Ugyanakkor észlelhető volt olyan törekvés, hogy a 15 tagállam kész helyzet elé állítsa a felvételre várakozókat, ezért a készült jelentéshez több módosítást is kezdeményeztem ennek kivédésére. Módosító javaslatokat beadni, plenáris ülésen felszólalni, bizottságban és a parlamentben szavazni viszont csak a képviselőknek van joguk, ezért megfigyelőként javaslataim csak akkor voltak értékesíthetőek, ha akadt olyan teljes jogú képviselő, aki sajátjaként beadta. Ez a helyzet május 1. után lényegesen jobb lesz, hiszen a magyar képviselők ott lesznek az Európai Parlamentben és remélem, hogy minden bizottságban.

Végezetül hangsúlyoznom kell, hogy az Európai Parlamentben az ország számára elért eredményeket csak akkor tudjuk érvényesíteni, ha a kormány is folyamatosan részen van.

Ha késlekedik, nem megfelelő módon és helyen jelzi igényeit, nem harcol érdekeinkért a kormányokat tömörítő Európai Tanácsban, akkor úgy járhatunk, mint a költségvetés vagy az észak-déli autópálya vitájában: az előbbinél egyhatodára faragták le a felvételes államoknak szánt megemelt ez évi összeget, a másik esetben elvetették a Varsóból felénk irányuló autópálya tervét. Ezért kell most olyan képviselőket, majd olyan kormányt választani, amelyek szakmailag felkészült és politikailag kész a magyar érdekekért kiállni.

Kelemen András
országgyűlési képviselő

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület június 22-én és július 13-án tartott ülést.

Június 22-én az általános iskola és óvoda minőségirányítási programja, a területfejlesztési önkormányzati társulás elfogadása és a háziorvosi szolgálat vállalkozásba adása szerepelt.

Az iskola és óvoda minőségirányítási programja a törvényi előírásoknak megfelelően az önkormányzat által februárban elfogadott minőségirányítási programra épült. A programmal a jövőben mindkét intézmény feladatellátás színvonalában, a munka mérésében várhatók előbbre lépések, amelyek folyamatos figyelemmel kísérése mellett visszatérően értékelendő tevékenység. A programmal egyidőben mindkét intézmény módosított pedagógiai programját is jóváhagyta a testület.

Területfejlesztési Önkormányzati Társulás az újonnan kialakult Ercsi kistérség településeinek társulásáról szól, kivéve Ercsi városát. A társulás Martonvásárt jelöli meg székhelyéül és ezért Ercsi a szerződést nem írja alá, a társulásban nem vesz részt. Ezért a kistérség másik hat települése Ercsi nélkül kötött társulási szerződést közös feladataik megvalósítására. E szerződés egyéb iránt sok pályázatnak alapja is.

Megállapodás háziorvosi szolgálat ellátására napirenden

belül a 2004. augusztus 1-jétől munkába álló új orvos vállalkozásához kötött szerződést a testület.

Július 13-án a talajterhelési díjról szóló rendelet megalkotás, közalapítvány létrehozása szerepelt napirendi pontként.

Talajterhelési díjról szóló rendelet megalkotását a 2003. évi LXXXIX. törvény felhatalmazása alapján kellett megalkotni. Ennek lényege, hogy amennyiben a településen részben vagy egészben szennyvíz szállítására alkalmas csatornarendszer működik az illetékes önkormányzat köteles rendeletet alkotni a talajterhelési díjról. A rendeletben kötelezően meg kell állapítani a talajterhelési díjjal kapcsolatos adatszolgáltatási és eljárási rendet, a kedvezmények és díjmentességek szabályait, valamint ún. környezetvédelmi alapot kell létrehozni.

Döntött a testület arról, hogy Tordas Községért megnevezéssel *kiemelten közhasznú alapítványt* hoz létre, amelynek előkészítését úgy kell elvégezni, hogy az alapítvány augusztus hónapban bejegyezhető legyen.

Egyéb ügyeket is tárgyalt a testület, amelyekről az információban olvashatnak.

„VAGYOK AKI VOLTAM: EGY TORDASI FIÚ”

A nyár elején már megint – mint 2001 júniusában – elsodort az élet és szándékom ellenére nem lehettem otthon a tordasiakkal a színpadon.

Tudom, hogy 2003. megismételhetetlen abban a tekintetben is, ahogy egymásra találtunk, egykori és újra tordasiak az újakkal, amikor *Cseh Tamással* újra együtt lehettünk. Most is Őt idézem és az emlékeket, amivel csak egy tordasi fiú rendelkezhet.

S milyen kicsi a világ – már oly sokszor meséltem szóban, írásban –, hogy 1956 jelképe, a Csepel teherautó vitte a Cseh családot Tordasról, s hozott minket Tordasra. S azt is, hogy 1973-ban gimnáziumi barátom, *Szerdahelyi Csongor* hozta le Tamást az általunk szervezett és *Székely Ádám* realizálta első és utolsó beat-misére. Ők ma is az úgynevezett jobboldal neves képviselői, akiktől akkor is megkaptam a balos címét, ami egyikünket sem akadályozott és akadályoz egymás kölcsönös tiszteletben, szeretetében, de ez egy másik történet, mindannyiunk története.

Szóval múlt, jelen, jövő, az élet maga a csoda. Nem csoda tehát, hogy a csodák folytatódnak. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumban annak a törvény-előkészítésért és jogharmonizációért felelős főosztálynak a vezetését bízták rám, amelyet *Cseh Tamás* közeli rokona, *Dr. Dombi Éva*, szakmánk nagyszőnye vezetett.

Ellentmondva a nagy Ady Endrének:

Mindenki rokona

Mindenkinek őse

Mindenki utóda

És ismerőse

Vagyunk mindenkinek

Vagyunk mindenkinek.

S vagyok aki voltam: „egy tordasi fiú”.

Sztrányay Miklós

Köszöntés

Sok szeretettel gratulálunk

a 90-dik

születésnapodon kedves

Zsuzsi néni.

*A Dózsa György utcai
szomszédság*

MÜVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Augusztus 20. a hagyományos falunapi rendezvény idén, költségkímélés okán, délután 13 órától kezdődik.

Remélem sikerült olyan műsort összeállítani, hogy mindenki talál benne kedvére valót. Kellemes kikapcsolódást, jó szórakozást kívánok.

Szeptember 10-én, pénteken 18 órakor a HANGYA NAPOK keretében megkoszorúzzuk a Fajtakísérleti Állomás parkjában álló *Almás Balogh Elemér* szobrát, tisztelegvén ezzel a falu fejlődését nagyban befolyásoló Hangya Szövetkezeti mozgalom kiemelkedő alakja előtt.

19 órakor nyílik a művelődési házban a terménybemutató, melyet 13-ig láthatnak. A korábbi évekhez hasonlóan tisztelettel kérem a veteményes és virágos kertekben egész évben szorgoskodó termelőket, hozzák el terményeiket minél többen, mutassák meg a legszebb produktumokat. Akinek erre nincs módja, az jöjjön el, nézze meg, és gyönyörködjön!

A terményeket 10-én, pénteken reggel 10 óráig kérem behozni a művelődési házba.

Szeptember 17-én, pénteken 18 órakor, még mindig a HANGYA NAPOK keretében, néhai *Csupor Zoltán Mihály* érseki tanácsos, Tordas díszpolgára emlékére életrajzi jellegű kiállítás nyílik, melyet egy hétig láthatnak.

Emlékeznek, a lap egyik tavaszi számában *Toman József* megírta, hogy Gödöllőn jártunk, megnéztük Zoli bácsi gyűjteményes hagyatékát. A múzeum igazgatónöje lehetővé tette, hogy Tordas időleges kiállításra megkaphatja a személyes és más témában összegyűjtött anyagot.

Ezzel a lehetőséggel elve szervezzük ezt a kiállítást, emlékezve a falu egyik meghatározó személyiségére. A későbbiekben tervezzük, hogy témák szerint bemutatjuk az összes anyagot, hiszen sokan nem látták még. Az újonnan ide költözőknek, a fiataloknak is figyelmébe ajánlom.

Október 2-ára tervezzük a szüreti felvonulást és bált az Ifjúsági Klub tagjainak szervezésében.

Október első szerdájától újra indul a foltvarró szakkör. Jelentkezés és bővebb felvilágosítás a művelődési házban, személyesen vagy telefonon.

Október első kedjétől szintén újra indul a torna heti két alkalommal.

Minden rendezvényünkről pontos és részletes információt közlünk a plakátokon, meghívókon.

A falu minden lakosát szeretettel várom a programjainkra.

Bediné Németh Márta

HÍREK, INFORMÁCIÓK, PROGRAMOK

Tájékoztató a csatornázásról

A 2004 második félévi befizetési bizonylatokat postáztuk. Azoknak a tagoknak, akik átutalással fizetik a részleteket, vagy egy összegben rendezték kötelezettségüket természetesen nem küldtünk ilyen értesítést. Köszönjük, hogy eddig pontosan fizették a hozzájárulásokat kérjük, hogy a továbbiakban se lankadjon ez a „lelkésedés”.

A kedvezményes, egyösszegű befizetési időszak lezárult. A hátralevő részt a továbbiakban is be lehet fizetni egy összegben vagy nagyobb részletekben, azonban kedvezményt már nem tudunk biztosítani. A könyvviteli zárásokat követően kapnak értesítést azok, akiknek az egyösszegű befizetések következtében már nincs több fizetési kötelezettségük.

Sajnos előfordult, hogy az LTP-s tagok csak a havi 1000 forintról szóló fizetési felhívást kapták meg és a többi aláírt dokumentumot nem. Kérjük

jelezzék ezt a társulatnak, hogy szeptemberben pótlólag megküldhessük a szerződéseket is.

A Társulatok 2004. június 30-án tartották legutóbbi küldöttgyűlésüket, ahol a magánszemélyek és vállalkozások egyedi kérelmekről született döntések. A kérelmezők a döntésről külön értesítést kapnak.

A társulati iroda telefonszáma 25/507-931. Kérjük bejelentéseiket, adatmódosítási igényüket ezen a telefonszámon, vagy levélben tegyék meg.

*Kuna Ferenc
Társulati elnök*

***

Talajterhelési – vízterhelési díj

Az önkormányzat törvényi kötelezettség alapján (2003. évi LXXXIX. törvény) talajterhelési díj bevezetéséről döntött.

A talajterhelési díjat a fent hivatkozott

(Folytatás a 4. oldalon)

(Folytatás a 3. oldalról)

törvény 2004. július 1-jétől tette esedékessé. „*Talajterhelési díj fizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá és helyi vízgazdálkodási hatósági illetve vízjogi engedélyezés alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz.*”

Településünkön a Hangya sor, a Kölcsey utca szennyvíz csatornahálózata működik, amely maximálisan leterhelt szennyvíztisztítóba vezeti a szennyvizet azoktól, akik szerencsésen rákötettek a rendszerre. A két utcában azonban nincs mindenki bekötve. A kívül maradtak már nem is köthetnek a hálózatra a nagy csatornafejlesztés befejezéséig, mert a tisztító nem bír többet.

Így a megalkotott rendelet egyelőre senkit sem kötelez a talajterhelési díj befizetésére.

Nem így lesz azonban a csatornafejlesztési beruházás befejezésével. Aki a bekötést nem kéri, talajterhelési díjat fizet, amelynek nagysága jelentősen meghaladja a jelenlegi ivóvíz m³-kénti árát.

Erről bővebben majd jövő májusában lesz szó.

A talajterhelési díj párja a vízterhelési díj, amelyet a közcsatorna hálózatra rákötött fogyasztók fizetnek 2004. január 1-jétől. A csatornára rákötött háztartások részére júliustól már számlázzuk a szennyvíztisztítót kezelő szervezet által, különböző, jogszabályokban meghatározott, számítások alapján kalkulált vízterhelési díjat. E díj összege m³-ként jelenleg nem haladja meg a 10 Ft-ot.

A községi csatornahálózat kiépítése után a bevezetett szennyvíz után mindenkinek fizetnie kell ezt a fajta „adó”.

***

TANÉVNYITÓ: Augusztus 29. Vasárnap du. 5 órakor

***

A Végtisztelet Bt. tájékoztatja a lakosságot, hogy július 1-jétől tulajdonos váltás történt. A bt. szolgáltatásait színvonalasabb formában a régi telephelyen látja el. Az új tulajdonos:
Spillerné Molnár Erzsébet.
(Tel.: 460-612 és 06-20-484-58-99).

***

A Tordas Községért Alapítvány anyagi alapjainak megteremtésére a településen élő emberek nagy részének összefogására kerül sor augusztus 20-án, amikor a falunap vendéglátói tevékenységének haszna az alapítvány részére kerül befizetésre.

A vendéglátásban résztvevők önzetlennel segítenek kétkézi munkájukkal, esetleges anyagi hozzájárulásukkal a sikeres megrendezéshez.

Kérjük támogassák a falunap rendezvényeit.

***

Egészségház-óvoda-uszoda-csatorna-utak, járdák-rendezési terv kérdéskörében minden Tordason élő emberrel és vállalkozással megbeszélést szeretne folytatni az önkormányzat, és ha a kezdeményezés terveivel nem ellentétes, ha a lakosság támogatását egy-egy cél megvalósításához megkapja, a megvalósítást szervezi és végrehajtja.

E témában még az őszi időszakban jó néhány lakossági fórum megrendezését tervezzük.

Kérjük segítsék az önkormányzatot terveik megvalósításában!

***

Az éves szemétszállítási díjak befizetésére továbbra is van lehetőség hetente szerda délutánoként, ügyfélfogadási időben (13-16.30 óráig) a polgármesteri hivatalban.

***

A mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványáról

2004. július 1-jétől a mozgásukban korlátozott személy parkolási igazolványának kiadásával kapcsolatos feladatokat az okmányirodák (településünk esetében: Gárdony) látja el.

A parkolási igazolványok új formátumban kerülnek kiállításra, melyek biztosítják más országokban – EU területén, illetve ennél tágabb körben is a parkolási kedvezmények igénybevételét.

Az igazolványra jogosultak köre jelentősen kibővült, korábban csak a súlyos mozgáskorlátozottak részesültek kedvezményben.

Július 1-től igazolványra az a személy jogosult:

– aki súlyos mozgáskorlátozottnak minősül,

– súlyos fogyatékosról szóló orvosi szakvéleménnyel rendelkező látási, értelmi illetve mozgásszervi fogyatékos,

– 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített,

– magasabb összegű családi pótlékban részesülő vak, gyengénlátó, mozgásszervi fogyatékos, értelmi fogyatékos, vagy autista.

Az igazolvány kiadása kérelemre indul, melyet az érintettek a gárdonyi Okmányirodáján nyújthatják be. Ha a jogosult nem képes személyesen megjelenni, akkor meghatalmazottja is eljárhat. Kivételes esetben a személyes megjelenésben akadályozott jogosult a kérelmet a lakóhely vagy tartózkodási hely szerint illetékes jegyzőnél is előterjesztheti.

Az új parkolási igazolvány fényképpel ellátott okmány, ezért az igazolvány iránti kérelem személyes előterjesztésekor a jogosultról az okmányiroda a helyszínen arcképmás felvételt készít, ha igazolványképet nem csatolt.

Az igazolvány igényléséhez szükséges okmányok:

– kérelemnyomtatvány (jogosult által aláírt)

– személyazonosításra alkalmas okmány (személyazonosító igazolvány, lakcímgazolvány, útlevél, születési anyakönyvi kivonat, kártya formátumú jogosítvány)

– ajánlott a születési, házassági anyakönyvi kivonat.

– igazolványkép (kötelező, ha a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőnél terjesztette elő a kérelmet, vagy helyette meghatalmazott jár el!)

– a jogosultságot igazoló eredeti okirat (jogszabályban meghatározott szakvélemény)

– kiskorú vagy gondnokság alatt álló jogosult esetén a fentiekben túl az eljáró törvényes képviselőjének személyazonosítására alkalmas okmánya (lásd: fenn), illetve a gondnokság alá helyezéssel szülő eredeti, jogerős bírósági ítélet bemutatása.

Abban az esetben is szükséges, ha már rendelkezik parkolási engedéllyel!!!

– súlyos mozgáskorlátozottságát megállapító I. vagy II. fokú orvosi szakvélemény

– az Országos Orvosszakértői Intézet szakvéleménye a korábban felsorolt súlyos fogyatékosként minősítéséről,

– a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságról szóló szakvélemény,

– a 2001 július 1-jét megelőzően kiadott vak személyi járadék megállapítására alkalmas orvosi szakvélemény.

A meglévő parkolási engedélyek 2004. december 31-éig vehetők igénybe.

Az eljárás illetékmentes – kivétel: pótlás.

Az ügyintézésről és az időpontról a **22/356-312 vagy a 355-914 telefonon** érdeklődhetnek, illetve regisztráltathatják magukat.

Ügyfélfogadási idő:

hétfő-szerda: 8 – 12 és 13-16 óráig

péntek 8-12 óráig

***

Tordas Községért Alapítvány célkitűzései:

– szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása,

– nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,

– kulturális tevékenység,

– kulturális örökség megóvása,

– műemlék védelem,

– természetvédelem, állatvédelem,

– környezetvédelem

– sport, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével,

– közrend és közlekedésbiztonság védel-

me, önkéntes tűzoltás, mentés, katasztrófa-elhárítás,

– közhasznú szervezetek számára biztosított – csak közhasznú szervezetek által igénybe vehető – szolgáltatások,
– közforgalom számára megnyitott út, hid, fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó tevékenység.

Az alapítvány megalakítására az újság készítésének idején kerül sor, ezért a kurtórium és a felügyelő bizottság tagjairól később tájékoztatjuk a lakosságot.

***

Tordas község képviselő-testületének 9/2004. (VII. 14.) sz. rendelete

a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díjról

Tordas község képviselő-testülete a környezetterhelési díjról szóló 2003 évi LXXXIX. törvény (továbbiakban: Ktd.) 21. § (2) és a 26. § (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a talajterhelési díjjal kapcsolatos eljárási és adatszolgáltatási szabályokra, valamint a díjfizetési kedvezmények, mentességek helyi szabályozására, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 58. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a környezetvédelmi alap vonatkozásában, a következő rendeletet alkotja:

A rendelet hatálya

1. §. A rendelet hatálya kiterjed Tordas község közcsatornával ellátott területén minden természetes és jogi személyre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre (továbbiakban: kibocsátó), akit/amelyet a Ktd alap-

ján talajterhelési díj fizetési kötelezettség terheli.

2. § A talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz.

A díjfizetési kötelezettség keletkezése, megszűnése

3. § (1) A díjfizetési kötelezettség a település közcsatornával ellátott területén a települési vízvezeték-hálózatra való rácsatlakozás (vízmérőóra üzembe helyezés) illetve az épület használatbavételi engedélye napján keletkezik.

(2) A díjfizetési kötelezettség megszűnik:

a./ a vízvezeték-hálózatról való vízhasználat megszűnése (vízóra leszerelése) napján,

b./ a közcsatorna- hálózatra való rákötés napján.

(3) A kibocsátó személyében történő évközi változást, illetve a díjfizetési kötelezettség keletkezését, megszűnését a változást követő 15 napon belül az önkormányzati adóhatóságnak be kell jelenteni.

Mentességek

4. § (1) mentesül a talajterhelési díj megfizetése alól:

a./ az a talajterhelési díj fizetésére kötelezett lakossági kibocsátó, aki egyedül él és jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum kétszeresét.

b./ az a nem egyedül élő lakossági kibocsátó, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum másfélszeresét.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt mentességek a tárgyévi díjbevallásnál akkor érvényesíthetők, ha azok a díjfizetési időszak (naptári év) teljes egészében fennállnak.

Ha a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően a mentességi feltétel a naptári év teljes egészében nem áll fenn, akkor a mentességi feltétel év közbeni keletkezése esetén azt a tárgyévi bevallásban nem lehet érvényesíteni, viszont a tárgyévet követő évben előlegfizetési kötelezettség nem keletkezik.

A díj megfizetési, a díjfizetési kötelezettség bevallása

5. § (1) A díj, illetve a díjelőleg megfizetésére a Ktd. 16-19. §-ait kell alkalmazni.

(2) A díjat Tordas község képviselő-testülete „környezetvédelmi alap számlájára” kell megfizetni.

6. §. (1) A kibocsátó a díjfizetési kötelezettségéről évente, a tárgyévet követő év március 31-ig tesz bevallást.

(2) A lakossági kibocsátónak e rendelet *1. számú* melléklete, a vállalkozó és egyéb szervezet kibocsátóknak e rendelet *2. számú* melléklete szerinti adattartalommal kell bejelentést (bevallást) tenniük.

Környezetvédelmi alap

7. § A képviselőtestület jelen rendeletével „Környezetvédelmi Alapot” hoz létre.

Záró és átmeneti rendelkezések

8. §. (1) E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A 2004. évi díjfizetési kötelezettségről 2005. március 31-ig kell bevallást tenni a 2004. II. félévi tényleges kibocsátási adatok alapján.

(3) A 2004. évben fizetendő negyedéves díjelőleg a 2003. évi tényleges kibocsátási adatok alapján egy naptári évre számított díj negyedének megfelelő összeg.

*Márki Ferenc
jegyző*

*Farkas János
polgármester*

Kihirdetve: 2004. július 14-én.

SZÜLŐ – NEVELŐ – SZÜLŐ

„Nem tehetünk nagy dolgokat, csak kis dolgokat, nagy szeretettel”

(Teréz anya)

A Fejér Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat által működtetett Nevelőszülői hálózatban 153 nevelőszülői család nyújt biztonságot, szeretetet mintegy 230 gyermeknek.

Jelenleg a megyei gyermekvédelmi ellátórendszerben több olyan gyermek van, akinek harmonikus fejlődése leginkább nevelőszülőnél lenne biztosítható, azonban szabad férőhely hiányában ez jelenleg nem lehetséges.

Annak érdekében, hogy a gyermekek a megfelelő ellátásban részesüljenek, a Szakszolgálat széleskörű keresést indít Nevelőszülői hálózata bővítése érdekében.

Hívunk, várunk minden olyan családot, aki empátiát érez ezen tevékenység iránt, elkötelezett híve a gyermeknek és megfelel a jogszabályi követelményeknek.

Ki lehet nevelőszülő?

„Nevelőszülő az a huszonnegyedik életévét betöltött, cselekvőképese, büntetlen előéletű személy lehet, aki:

- a gondozásába helyezett gyermeknél legalább tizennyolc, legfeljebb negyvenöt évvel idősebb,
- személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítására és a családjába történő visszakerülésének támogatására, feltéve, hogy vele szemben nem állnak fenn a jogszabályban meghatározott kizáró okok, mégpedig:
- aki ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978 évi IV. törvényben (Btk.) büntetni rendelt a gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmény miatt eljárás folyik, vagy akit jogerős bírói ítélettel ilyen bűncselekmény miatt ítélték el. Nem foglalkoztatható továbbá az a személy sem, akinek szülői felügyeleti joga a gyermek átmeneti nevelésbe vétele miatt szü-

(Folytatás a 6. oldalon)

(Folytatás az 5. oldalról)

netel, vagy akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerős ítéletével megszüntette.

- a külön jogszabályban meghatározott felkészítő tanfolyamon eredménnyel részt vett"

Milyen elhelyezési feltételeket kell biztosítani a gyermek számára?

Száraz világos, jól fűthető lakásban, a nevelőszülőktől külön szobát, amelyben a gyermek személyes élettere legalább 6 m². A szobát a gyermek életkorának megfelelő bútorzattal, berendezési tárgyakkal kell ellátni.

A nevelőszülői tevékenység speciális jogviszony, nem munkaviszony. Ezen tevékenység azonban nem akadály a munkaviszony létesítésének, vagy megtartásának. A nevelőszülő tevé-

kenységéért *nevelőszülői díj* illeti meg, melynek összege: 12.000,- Ft/hó/nevelt gyermek.

A nevelt gyermek ellátására az alábbi juttatások biztosítottak:

Nevelési díj: 27.840,- Ft/hó/nevelt gyermek
Ellátmány: 6.960,- Ft/hó/nevelt gyermek
Családi pótlék: 6.900,- Ft/hó/nevelt gyermek

A nevelőszülő a nevelt gyermek után igénybe vehet táppénzt, GYES-t, GYED- et.

Amennyiben tájékoztatónk felkeltette érdeklődését, várjuk szíves megkeresését levélben vagy telefonon.

Elérhetőségünk:

Fejér Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat

8000 Székesfehérvár, Erzsébet u. 28. Telefon: 22/315-130

Deresné Tanárki Mária
igazgató

Kedves Érdeklődő! Tisztelt Nevelőszülőnek jelentkező!

A Fészek Egyesület nevelőszülői családok, volt állami gondozott fiatalok és az ő tevékenységüket segítő szakemberek egyesülete, amely 1993-ban alakult, a nevelőszülői családok érdekképviselete, a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek és az őket nevelő családok életkörülményeinek javítása céljából. Mára azonban már több állami és önkormányzati feladatot is ellátunk a gyermekvédelem területén, elsősorban Pest-megyében, de tevékenysége Budapestre, Bács-Kiskun és Fejér megyére is kiterjed. Székhelyünk Érden található. Egyesüle-

tünket 1998-ban kiemelten közhasznú szervezetté nyilvánították.

Jelenleg különböző ellátási formákban 251 gyermekről és fiatalról gondoskodunk. A szakmai munka előkészítését és megvalósítását tapasztalattal rendelkező felsőfokú végzettségű, szociális szakemberek végzik a gyermekek érdekeinek maximális figyelembevételével.

Jelenleg sok olyan gyermek él az intézetekben, akik szeretnének biztonságot, szeretetet nyújtó családban nevelkedni.

A Fészek Egyesület több tanfolyamot indít októberben a gyermekvédelmi gon-

doskodásba lévő 0-10 éves korú gyermekeket vállaló nevelőszülőik számára.

A tanfolyam elvégzése után, a gyermek(ek) családba kerülése napjától a Fészek Egyesület biztosítja a jogszabályokban meghatározott anyagi támogatást: a gyermek(ek) ellátását szolgáló nevelési díjat, ellátmányt (34.800 Ft/fő), a családi pótlékot (6.900 Ft/fő) és a nevelőszülői díjat (12.000 Ft gyerekenként). A GYED, a GYES és a táppénz a gyermekek után a fentiekben túl igényelhető.

Valamennyi érdeklődőnek személyesen nyújtunk tájékoztatást!

Jelentkezésüket írásban a Fészek Egyesület 2030 Érd, Karolina u. 3. címre, vagy a 70/452-3874 és a 70/457-5163 telefonokra várjuk!

Comenius zárótalálkozó Tordas

2004. június 10–18. között kedves vendégeket fogadhatunk Finnországból és Szlovéniából.

A finn Hiltunen család lakókocsival 4 nap alatt szelte át Észt-, és Lettországot, Litvániát, a lengyelek földjét, Szlovákiát – majd Tordason pihent meg, ahová már haza érkezett.

Meghallgatták a nyolcadikosok szerenádját, jókat beszélgettek kollégákkal, gyerekekkel.

Ellátogattak a tordasi művészek kiállítására, majd Martonvásárra a parkba és a múzeumokba. Részt vettek tanévzáró ünnepélyünkön. A búcsúzó nagyokat *Annie Hiltunen* köszöntötte harmonika-játékával. Az esti banketten együtt énekelt, táncolt finn és magyar, gyerek és felnőtt. Annie nálunk ünnepelte tizenkettedik születésnapját – magyar barátnői társaságában.

Június 14-én elbúcsúztunk a Hiltunen családtól, tovább folytatták európai körútjukat.

Alig egy nap múlva ismét finn kollégákat köszönhetünk: *Eero* és *Päiri* repült el hozzánk, hogy egy kicsit belekóstoljon Magyarországra. Kellemes hangulatú kerti-partyval kezdődött a magyar vendégszeretethez „szoktatás”.

Amikor szlovén barátaink – *Ignác* és felesége, *Anica* és *Elza* – is megérkeztek: nos, onnan kezdve nem volt megállás:

- Comenius záró értekezleten összegeztük a végzett munka eredményeit,

- kiállítást rendeztünk az összegyűlt hatalmas mennyiségű anyagból,

- vendégeink ellátogattak a polgármesteri hivatalba,

- a Szociális otthon életébe is belepillanthattunk,

- táncosaink, muzsikusk gyerekeink, az Asszonykórus emlékezetes gálaműsorában gyönyörködhetünk,

- a napot a Tordasi Csárdában fejeztük be.

Finn vendégeink azt mondták: „Már ezért az egy napért is érdemes volt Magyarországra jönni.”

Másnap Esztergomba utaztunk. Nemcsak finn, de szlovén kollégáinkat is lenyűgözte a magyar történelmi múlt eme kincses városa. Sűrűn kattogtak a fényképezőgépek: a Vár, a lovagterem, a bazilika, kilátás a kupolából, a kincstár, István király szobra – mind-mind lencsevégre került, szívekbe vésődött. Szem, száj, derék, láb egyaránt elpilledt: így aztán igen jól esett megpihenni, enni, inni, muzsikát hallgatni, vidám folklór és lélegzetelállító lovasbemutatót nézni, hungaricumokkal ismerkedni Tökön, a Patkó Csárdában.

A Comenius találkozó zárónapja is bővelkedett eseményekben.

Reggel a Fajtakísérleti Állomással ismerkedhettünk – ezúttal terepen is! Ignác kollégánk nagy lelkesedéssel járt-kelt a gyógy-, és fűszernövények között. Finn barátaink a mák ültetvények előtt fényképezkedtek.

Az ebédet egy kis martonvásári séta előzte meg. Délajt szlovén és finn barátaink, az önkormányzat, valamint a tantestület a Tordasi Csárda vendégszeretétét és ízeit élvezhette. Délután az almáskertet csodálhatták meg kollégáink. Este a szőlőhegyen búcsúztunk el vendégeinktől.

Mindnyáján „gazdagabbak” lettünk.

Szeretnék köszönetet mondani annak a közel száz embernek, akik lehetővé tették:

- hogy szlovén és finn kollégáinkat meghívhattuk,

- vendégül lássuk,

- színes, tartalmas programokat biztosítsunk ittlétük idejére,

- ezzel is viszonzhassuk az ő hajdani vendégszeretetüket, amikor is összesen 33 tordasi gyerek és felnőtt az ő országában múltatta az időt a Comenius együttműködés keretében.

Szép volt!

Angyal Erzsébet
koordinátor

TORDAS

XV. SZENT ISTVÁN-NAPI VIDÁMSÁGOK

2004. AUGUSZTUS 20.

13 óra A Vám- és Pénzügyőrség Fúvós Zenekara térzenét ad

14 óra Ünnepi megnyitó – *Farkas János* polgármester,
díjak átadása

Mikó István és *Szomor György* ünnepi műsora

15 óra *Csonka András* színművész zenés műsora

16 óra *Szentendrei Klára* nóta és operett műsora

17 óra *Illényi Katica* hegedűvirtuóz műsora

18 óra *Somló Tamás* a színpadon

19 óra *Beleznay Endre* – humor

20 óra *Draft* együttes pop-rock műsora

hajnalig tartó

BÁL

Zene: METEOR együttes

TŰZIJÁTÉK

21.00 órakor

Nyugdíjas Klub hírei

2004. június 19-én a tordasi Nyugdíjas Klub rendezte meg a III. Szent-László völgyi nyugdíjas találkozót. A rendezvényen Ráckeresztúr, Marton- vásár, Gyúró, Tordas nyugdíjas klubjai vettek részt mintegy 145 fővel.

Mostanában elég sokszor hallani, hogy az idős embert nem becsülik és nem támogatják. Én ennek az ellenkezőjét állítom. A rendezvény során több embertől kértem segítséget és ezek közül egy sem volt olyan aki elutasított volna, hanem az első szóra felajánlotta támogatását.

Nevüket hosszú lenne felsorolni, de meg kell említenem a tordasi Asszonykórus önzetlen segítségét, valamint egyik tagjuk *Cifka Jánosné* Julika nevét, aki nagyon finom babgulyást főzött részünkre.

A babgulyásba levő húst a TO-RO 2000 Bt. adta.

A borról a tordasi öreghegyi gazdák gondoskodtak. A bor mindenkinek nagyon ízlett, amit még tetézt az is, hogy a palackokat szép TORDAS Öreghegyi Bor és az adományozó neve címkével voltak felcímkézve. Ez *Toman József* munkáját dicséri. Ezekből a borokból minden résztvevő falu 5-5 palackot kapott ajándékba, hogy hirdesse a falu hírét, vendégszeretetét.

Felemelő pillanat volt még az is, hogy a hangulat tetőfokán még mindig érkezett újabb és újabb öreghegyi bor.

Az említendők között nem szabad megfeledkezni önkormányzatunkról sem, aki a nehéz gazdasági helyzetében tudta finanszírozni rendezvényünket. A segítők sorát lehetne még folytatni. Mindenkinek köszönjük.

A rendezvényünk a korábbi kettőtől annyiban tért el, hogy első alkalommal szervezhetjük uniós tagországi rendezvényünket. Ez azért említésre méltó, mert a résztvevő települések egy kis régióhoz tartozó települések is.

E rendezvénysorozatot a jövőben ki kívánjuk egészíteni a baracskai és a kajászói nyugdíjas klubokkal és így kialakul a kistérségi nyugdíjas csoport. Jövőnk egyúttal tudjuk elképzelni, és ezt a fiatalok elé példaként állítjuk.

Az összefogással alkalmas volt arra is, hogy a közös programot is felvázoljunk. A közeljövőben a fiatalok egészséges neveléséért programot dolgoznak ki. Sportpályákat, sportcsarnokot, uszodát építenek. Az uszoda építésére Tordas a legalkalmasabb, ahol mind az építési terület, mind az engedélyes tervdokumentáció rendelkezésre áll.

Össze kell kötni a fálvakat jó minőségű utakkal, Kajásztót Tordassal, amelyen keresztül Baracska is könnyebben megközelíthető. Mindezen

célok a kistérség összefogásával érhetőek el.

Minden segítőknek szívből köszönjük a támogatást.

Pilát János

Tordasi Nyugdíjas Klub vezetője

Hogy milyen volt a találkozó arról szóljon az alábbi vers:

Szent István havának 19. napja

*A Szent László patak partján,
Sajnovics úr egykor, régen
Kastélyt építtetett éppen.*

*A kúriát körülveszi,
Tordas község dolgos népe,
Csillagászat, nyelvtudomány
Szenvedője, éhezője.*

*Mai korban már csak emlék
Az „Öreg úr” nagy személy,
A községnek idősei
Az emlékek hű védői.*

*Nyugdíjas klub életében,
Nagy ünnep volt a hét végén
Szent László völgy ünnepének
Ők voltak a rendezői.*

*Hívást kapott erre Gyúró,
Martonvásár, Ráckeresztúr
Nyugdíjas klub népesség,
Tordasiak öröme a kultúrház megtelt
vele.*

*Volt ott jó bor sok finomság,
Vidám nótát aláfestő
Köcsög dudás, citerázás
Sok táncolás, melyet kísért a babgulyás.*

*Hej tordasi klubtársaink köszönjük
Ez estét néktek.*

*A jó Isten egészségben
Tartson soká benneteket.*

Kuruczné Lujza

POLGÁRŐR HÍREK

Szeptember 4-én, szombaton rendezük meg a Tordasi Polgárőr Napot, a sportpályán! A program hagyományosan délután kezdődik, a résztvevő csapatok kispályás focimeccseivel. A csapatok között – terveik szerint – ott lesznek a jól bevált gyakorlat szerint a képviselő-testület, Fajtakísérleti Állomás, a Rendőrség és a Volán csapatai is. A mérkőzéseket követően beszélgetés követi, zsiros kenyér és sör mellett.

A rendezvényre mindenkit meghívunk – illetve, szeretettel várunk – azokat is, akik nem tagjai a Polgárőrségnek.

Minden alkalommal megismételjük, hogy várjuk azok jelentkezését, akik bármilyen módon segíteni, támogatni tudják tevékenységünket.

Várjuk a szolgáltatóra jelentkezőket, vagy a támogatókat. Pénzzel támogatni átutalással, például a postán, a Község-házán található csekkek felhasználásával, vagy készpénzzel lehet. Készpénz átvételére, azonnali nyugtaadás mellett, a vezetőség tagjai közül *Andorfy Ottó*, *Cifka János*, *László Endre* jogosultak.

Ismételten ajánljuk, hogy a falunkba látogató idegenekkel szemben legyen mindenki kellően megfontolt. Idegent ne eresszünk a kerítésen belülre. Ha gyanús embereket látunk, hívjuk a rendőrséget, vagy a polgárőr autót. Legyünk óvatosak a falun végigguruló, 1-2 dínnyét áruló, de tipikus emberekkel tele levő autó utasaival szemben! A tollas és dínnyés árusok, adományokat gyűjtők sokszor csak felderítők! A gyanús autó rendszámát, színét, jellegzetességeit, gyanús személyek ismertető jegeit jegyezzük fel, hogy szükség esetén, például egy esetleges bűnesemény után a Rendőrség munkáját segíthessük.

A rendőrség értékeink és biztonságunk megfelelő védelmére aktív támogatásunk nélkül nem képes, saját magunknak is érdekünk az ő segítségük.

A hívható telefonszámok:

Rendőrség járőr: (06-30) 60-65-344

Polgárőr autó: (06-30) 63-08-777

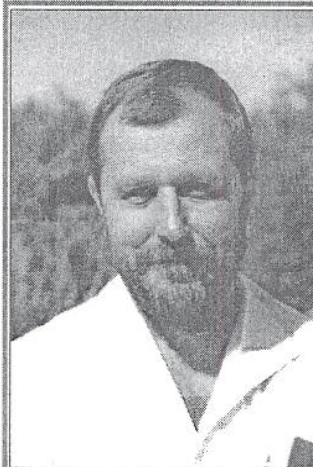
Vezetőség

Kedves Tordasi Polgárok!

Dr. Kertész Tamás vagyok, az Önök új háziorvosa. 1984-ben végeztem a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi szakán. Ezután kezdtem Csákváron pulmonológusként dolgozni. 3 év után kerültem az Országos Korányi Pulmonológiai Intézetbe, ahol tüdőgyógyászatból szakvizsgát tettem. Ezek után 5 évig dolgoztam intenzív osztályon, majd ugyancsak a Korányi Szanatórium Kardiológiai Osztályán 10 évig. Eközben anesthesiológus és kardiológus szakvizsgát tettem. 20 évi kórházi praxis után úgy döntöttem, hogy orvosi pályámat körzetben, háziorvosként folytatom. *Minden kedves tordasi lakost szeretettel várok a rendelőben.*

Tisztelettel:

dr. Kertész Tamás

Összefogás Tordasért!

A települési önkormányzatokat sújtó, az utóbbi években országsszerte tapasztalható pénzhiány Tordast is nehéz helyzetbe hozta. „Sajnos elértünk azon önkormányzatok közé, akik hitelek-ből tengetik mindennapjaikat, a kifizetetlen számlákat tologatják...” (Tordasi Kisbíró 2004. júniusi szám).

Ebben a helyzetben egy beruházás tisztán önkormányzati finanszírozással nyilvánvalóan nem valósítható meg. „... a testület döntött 7 pályázat benyújtásáról, melyek: általános iskola tetőtér beépítés, egészségház építés, ... ezen pályázatokra a szükséges önerő (kivétel egészségház) rendelkezésre áll.” – olvasható a Tordasi Kisbíró 2004. júniusi számában.

Mivel az önkormányzat nem rendelkezik még a pályázat beadásához szükséges önerővel sem, július 12-ére szórólapon invitálta a lakosságot a művelődési házba: „Az önkormányzat kezdeményezésére, a falu lakosságával összefogva – társadalmi munkában – felépítjük az új egészségházat a tűzoltószertár helyén. Az építkezés részletes ismertetésére, az egyéni felajánlások és vállalások megtételére lakossági fórumot tartunk.”

Körülbelül negyven jelenlévő előtt ismertette a polgármester úr a kifüggesztett tervet, majd elmondta, hogy Farkas Jenő képviselő az összefogás kezdeményezője. Farkas Jenő jelezte, hogy bár ő komoly forrásokat tud bevonni a megvalósításba, szükség van a falu lakóinak anyagi és kétkézi segítségére is. Sajnos ott magára maradt, felajánlásához mások nem csatlakoztak, a remélt lelkesedés helyett a jelenlévők kérdéseket fogalmaztak meg az építkezéssel kapcsolatban, annak szakmai és anyagi megalapozottságáról. Teszár Tamás felvetetésére, hogy azon a szép, csön-des telken nem óvodát kellene-e inkább építeni, néhányan nyom-dafestéket nem tűrő megjegyzéssel és ajtócsapkodással hangsúlyozott kivonulással reagáltak, megoldhatatlan helyzet elé állítva a lakossági fórumot levezénylő polgármester urat.

Sajnos beigazolódtott a sokak által sejtett tény: a két évvel ezelőtti önkormányzati választás során ejtett sebek nem gyógyulnak. A falu érdekében történő összefogást akadályozza az, hogy szóba sem állunk egymással. Az összeíjvetelt követő néhány napban hosszas beszélgetések során, félretéve a sérelmeket, és elismerve a demokráciához szükségszerűen hozzátartozó politikai nézetkülönbségeket, a következő megállapításokat tettük.

1. A falu életét évtizedekre meghatározó döntések (pl. községrendezési terv, középületek építése) előkészítésébe széles körűen be kell vonni az itt élők tapasztalatait, ötleteit, képzettségét, kapcsolatait. Ez különösen fontos olyan esetekben, amikor a megvalósítás csak összefogással, adakozással lehetséges.

2. A helyi közéletbe nem szabad belekeverni a nagypolitikát, annak negatív hatását tompítani sőt kiküszöbölni szükséges.

3. Tiszteletben kell tartani mindenkinek a véleményalkotáshoz és vélemény nyilvánításhoz való jogát. A vita nem elkerülendő rossz, hanem a közjó érdekében kötelezően felhasználandó eszköz.

4. Minden együttműködés alapfeltétele a törvényesség betartása és ellenőrzése.

5. A település intézményeinek (iskola, óvoda, orvosi rendelő, könyvtár, művelődési ház, stb.) korszerű elhelyezésére és folyamatos fejlesztésére szükség van.

6. A fejlesztések érdekében minden lehetséges erőforrást fel kell kutatni és igénybe kell venni (önerő, pályázatok, adományok).

Minden erőnkkel elősegítjük e megállapítások érvényesülését, remélve, hogy a faluközösség ezáltal együtt gondolkodó,

mások véleményére kíváncsi, értelmesen vitatkozó, tenni akaró, elégedett, boldog emberek közösségévé válik.

A Tordasi Kisbíró 2004. júniusi számában megjelent, hogy a képviselő-testület a település községrendezési tervét ez év végéig módosítja. Az augusztus 20. és december eleje közötti időszakban meg kell vitatni a falu községrendezési tervét. Ezzel párhuzamosan meg kell találni a megoldást az óvoda és orvosi rendelő kényyszerű együttélésének problémájára a faluban élők széles körének bevonásával.

Farkas Jenő az augusztus 20-ai falunapon az általa üzemeltetett alkalmi vendéglátóhely bevételét a falu lakói által később meghatározandó építkezésre felajánlja, ehhez bárki társulhat. A kiszolgálást végzők munkájukkal csatlakoznak a kezdeményezéshez, de vásárlásával Ön is hozzájárulhat településünk fejlődéséhez.

Szép, békés augusztus 20-át kívánunk!

Farkas Jenő

Teszár Tamás

KÖRNYEZETÜNK HÍREI

Sokan nem ismerik a parlagfűvet, bár sajnos egyre többen allergiások rá. Nem elég panaszkodni másokra, ha saját területünkön virágzik és burjánzik a gaz és a parlagfű.

***

A temető gondozásában nagyon szélsőségesek vagyunk. Sok elhanyagolt sír tekintetében a falu karbantartó brigádja a karbantartó, csakúgy, mint a sírok közötti fűnyírásban. Ebben az évben már négy alkalommal kellett a fűvet a sírok között levágni és még így is sok a parlagfű. A nyírás során a fű nyesedék a sírokra hullik, de annak eltávolítása talán könnyebb, mint a kaszálás. A sírokra hulló fű nyesedék miatt nem kellene a kaszáló emberekkel pörölni. Az ő dolguk a kiadott utasítás végrehajtása.

***

Továbbra is tilos a temetőben a gyomirtózás és tilos a sírok körüli szózás is, még Sztyéhlik Paulának is.

***

A szétrúgott, széttört közterületi szemétygyűjtő edények pótlása nem kevés időbe és pénzbe kerül, ezért kedves fiatalok nagyobb odafigyelést kérünk születek pénzéből is elkészített közterületi bútorok védelmére.

***

Egyre többen gondolják úgy, hogy az utcán tárolhatják a mások tulajdonában álló, nem tordasi telephelyű tehergépkocsikat. Tévednek!

Az érintetteket felszólítottuk, hogy mely jogszabály tiltja e tárolást és milyen károkat okoznak a közterület állagában.

Bár érvényes forgalmi engedéllyel rendelkező személyautó tárolását nem tiltja rendelet, azért az érintettek szépérezke, lelkiismerete tiltakozhatna az ellen, hogy kaszált, gondozott területen nem tárolja azt a gépjárművet, amit saját udvarában is megtehetne. Persze ennek megakadályozására is van megoldás!

A tanító visszaemlékezései

PÁLYÁM EMLÉKEZETE

5. Az én falum

Falumban, Tornanádaskán volt egy cséplőgép tulajdonos – Jesonak hívták –, aki az aratás után házról-házra járt, és sorban beállította Ford gyártmányú motoros cséplőgépét. Elcsépeltek, a gép ment a következő udvarba. A szomszédok segítettek egymásnak. Kollektív munka folyt. A termény (életnek nevezték) a zsákba, a szalma a kert végébe került, ahonnan nem kellett messzire szállítani az almozáshoz.

Az uradalom egy nagy kazalba rakatta a kéréket, kereszteteket és ott csépeltek el. Nagy szalmakazal keletkezett, egészen emeletes. Nem mindenki tudott ilyet rakni. A terményt a „magtár2”-ből értékesítették. Másik nagy esemény a falu életében a kukoricatörés, a répa- és krumpliszedés volt. A letört kukorica fosztása társadalmi eseménynek számított. Egy-egy háznál összegyűltek a legények és a lányok. Évelődtek, tréfálkoztak. Kellemesen telt el egy-egy este. A fizetség egy-két cső frissen főzött kukorica volt, mákkal vagy mézzel. Nem is a fizetségért dolgoztak, hanem a találkozás kedvéért. Nálam is így fosztották a kukoricát – a legények koszorúba is fonták és felvitték a padlásra. Nagyon vidáman zajlottak le ezek a fosztások és eltartottak egy-két hétig is.

A harmadik nagy munka időszak a széna- és a sarjúkaszálás volt. Fenték a kaszákat. A Bódva széles völgyét rétek foglalták el, melyeket a folyó tavaszoként rendszeresen elöntött. A víz lehűződés után visszamaradt hordalékon finom, selymes szálú széna termett. Így az én járandóság-földjeimen is. A feles a kert egyik részébe rakta a nekem járó részt. Bérelt tehénként, a Rózsi szívesen fogyasztotta a tápláló szénát és nagy zsírtartalmú finom tejjel honorálta. Ez a háború után történt.

Addig a szénát mindig eladtam. A napi 7 liter tejjel (vajjal, túróval, aludttejjel) fejedelmi étkezést sikerült családomnak számára biztosítani.

Nem volna teljes a leírásom, ha az állattartásról be nem számolnék.

A falut tulajdonképpen az állatok – főleg a tehenek – tartották el. Jóformán a legszegényebb embernek is volt tehene.

Hogy a tehenek ne fogyasszák el gyorsan a finom, de szűkös takarmányt, kijártak a legelőre. Egy csordást fogadott a falu, aki tavasztól – kora reggel – éktelen trombitálással jelezte indulását a csordával. Egy ócska katonakürtöt szerzett a csordás, amin nem jött ki más, csak valami üvöltésszerű hang. Lehet, hogy pásztorunk egyébként sem tudott volna rendes indulót fújni, de jelzésnek jó volt. Ez volt a napi ébresztő (pont a falu közepén, az iskola és lakásom előtt kezdte), kiengedték a teheneket, borjúkat, és a csapat estig a legelőn tartózkodhatott. A pásztor – a kialakított béren felül – újévi köszöntéskor – szalonnát és hasonló élelmiszert kapott a gazdától.

Hajnaltól, délben és este *Fecske Gyula* bácsi harangozott. Nagyon pontos volt mindig, órát lehetett igazítani a harangszóhoz. Mivel az iskola közvetlenül a templom szomszédságában épült, ebben a gyönyörben is volt részem. Míg a harang zúgott vagy a csordás kürtje szólt, nem lehetett aludni, pedig még általában sok idő volt a tanítás kezdetéig.

Az iskolát minden héten meglátogatta és egészségügyi szemlélt tartott – a szomszédos Hidvégárdón lakó – körzeti (kór) orvos. Persze, szekérrrel jött, mert az volt akkor az elfogadott jármű. Télen nem volt valami kellemes, de nyáron sem, mert szörnyen rázott. Nagyon barátságos, kedves öregúrnak ismertem meg *Scholz Árpádot*, akinek én „kedves tanító úr” voltam, én pedig doktornak szólítottam. A cím nem illette volna meg, mert hiányzott a doktori oklevele; olyan régen végezte az egyetemet, hogy még akkor anélkül bocsátották ki a hallgatókat. Egy hosszú

élet tapasztalataival, gyakorlatával rendelkezett. Nem csak a háznál levő betegeket látogatta és vizsgálta, hanem az iskolában is megnézte a külsőleg rossz kondíciót mutató gyereket – még ha nem is kérték.

Diagnózisa csalhatatlan volt. Akkoriban még nem sztetoszkóppal vizsgáltak, hanem fülét a beteg hátához, szívéhez szorítva hallgatózott.

Egyik alkalommal egy kis iskolás lánykát vizsgálva megjegyezte, hogy ez a gyerek két héten belül meg fog halni. Meg is halt. Tébécés volt.

Az iskola a mostoha körülmények között is eredményt tudott felmutatni. Két tanulója kapott Kazinczy díjat a szép magyar beszédművelésért. Mindkettőt a feleségem tanította, akik hivatkoztak is arra, hogy Éva nénitől kaptak indítékot e téren, iskolás korukban.

Nem a szép magyar beszédet jött évente egyszer – májusban – meghallgatni, illetve az egyházi iskolát ellenőrizni a környék esperese.

Mester Jánosnak hívták. Hidvégárdón, a szomszéd községben lakott ő is. Szekér állt meg reggel az iskola előtt és leszállt az ugyancsak élemedett korú pap. Hóna alatt évtizedek alatt agyon koptatott iratcsomag. Ebben voltak az előző évek látogatásainak az eredményei, fákó lapokon. Csakhogy az esperes soha nem a tanítási eredményt kérte számon, hanem egyedül a hittant, annak is a katekizáló részét. Pár kérdést adott fel, s ha a gyerekek elszajkózták a besulykolt választ, véget is ért a látogatás. Ilyen szintű ellenőrzés mellett úgy tűnt, mintha egész évi munkám semmit sem érne.

Szakmai szempontból az állami tanfelügyelő vizsgált. Ő nem kérte számon a katekizmust, csak a többi tananyagot. Igen jó, nagy gyakorlatú szakember volt, aki ismerte az ilyen alacsony szintű, áldatlan körülmények közt, nagy létszámmal működő falusi osztatlan iskolák nehézségeit, hiszen Abauj megyében főleg ilyenek voltak. Tanácsot adott, elismert. Mindkettő jól esett. *Dr. Makus Ernőnek* hívták.

Látogatását mindig megelőzte a járási tanítógyűlés. Összejöttünk, zömében felekezeti iskolák tanítói. Valamelyikünk mintatanítást tartott, azt elemeztük, bíráltuk. Együtt ebédeltünk a Hangya vendéglőjében. Nem csinált titkot, hogy ő most iskolákat fog látogatni.

Elmondta egész heti programját, hogy hol, melyik iskolában és mikor tesz látogatást, hol kíván meg megaludni. Engem, mint nőtlen nem zavart, hogy többször nálam aludt. Látogatás után elkértem az uradalomtól a grófi hintót, és azzal küldtem át a következő iskolába. Meséket is írt Fogoly oroszlánok és egyéb állatmesék c. könyve sokáig megvolt, de a háborúban megsemmisült.

Szucsák Elemér

Helyesbítés

A Kisbíró 2004. áprilisi számában Balassi Bálint halálának évfordulójára írt cikkben elírás miatt az alábbiakat helyesbíteni szükséges:

– Balassi Bálint 1554-1594.

– 1968-812-es évben férjemmel hét ízben jártunk.....

– Ő vitt el bennünket Liptóra.

Elnézést a hibákért!

főszerkesztő

„Mostan emlékezem az elmúlt időkről”
(Ilosvai Selymes Péter)

Történetek, emlékek településünkről

Volt egyszer egy tsz

IV. rész

A termelészövetkezet a klasszikus termelési tevékenységén túl, alakulásától kezdve a települések életének meghatározó tényezője volt.

Különösen érvényesült ez már abban az időszakban, amikor a tsz-ek megerősödtek. Megerősödtek gazdaságilag, pénzügyileg és ezzel együtt politikailag is. Itt elég arra utalni, hogy a települések párttitkárai többségében a termelészövetkezetek középvezetői közül kerültek ki, és anyagi megerősödésük után pedig ezen személyeket már a munka alól is felmentették.

Az 1970-es évektől – érzékelhetően egészen a rendszerváltásig – fő meghatározó erő volt a tsz. Hiába volt a „nép hatalmát megvalósító szocialista államnak” fő szerve a tanács, már akkor is a pénz hiányában küzdött a szebb, jobb élet megteremtésén, mégis a gazdasági hatalom volt a fő hatalom, még ha ezt senki nem is tanította és tudatosította az emberekben.

A tanácsok, így a Tordas-Gyúró Közös Községi Tanács is szinte minden területen rá volt szorulva a tsz. szervező és pénzügyi segítségére.

A két település intézményhálózata, a falvak közműellátottsága nem volt ugyan az utolsók között, de fejlettek sem volt mondható.

A két község fejlődésének, a kor követelményének megfelelő községek kialakításának kezdete az ivóvízhálózat kiépítésével kezdődött 1972-ben.

Előtte kisebb fejlesztések voltak, elsősorban Gyúron az 1967. október 1-ei közös tanács megszervezése után, ahol a községháza helyén orvosi rendelő, klubkönyvtár került kialakításra, a községi közfürdőből pedig vágóhid (később kényszervágóhid), ahol kezdetben a háztájiban megtermelt állatok vágására került sor, a hús értékesítését pedig a Fogyasztási Szövetkezet (később ÁFÉSZ) Gárdonyi értékesített.

Az ivóvízhálózat megépítésében ugyan tevékenyen nem vett részt a tsz, de érdekeltségi egységei számának nagyságával nagyban csökkentette a lakosságra jutó érdekeltségi hozzájárulás összegét.

Az 1970-es évek elejétől az 1990-es évek elejéig anyagilag, később szállító eszközökkel is segítette a sportegyesületet, a labdarúgó szakosztályt, de a tömegsport különböző ágait is. A sportegyesület neve egyébként is Tordas-Gyúró Tsz SE volt és később is sokáig szerepelt a tsz megjelölés az egyesület nevében.

A jól működő civil szervezetek – vöröskereszt szervezetek, tűzoltó egyesületek, Hazafias Népfront szervezetek, MSZMP alapszervezet – működése a szövetkezet anyagi segítsége nélkül elképzelhetetlen lett volna.

Gyúron a klubkönyvtár kialakításával szinte egy időben pártház került kialakításra. Ezeket a munkákat a tsz. kőműves brigádja végezte és ismerve az akkori pénzügyi állapotokat szinte névleges állami pénzek felhasználása mellett.

Mindkét településen volt egy-egy külterületi lakott hely. Tordas Erdőmajor 1960-as évek végére,

Gyúró-major 1975-re szűnt meg lakott hely lenni. A tsz. kőműves brigádja a majorban élőknek is és tagjainak is igény szerint, szinte sorozatban építette az új lakóházakat.

A termelészövetkezet, tevékenységének és a szövetkezeti munka szellemének megfelelően, nagy súlyt fektetett a háztáji gazdálkodásra. A tagoktól, de végül is minden más tordasi és gyúrói gazdától felvásárolta a megtermelt állati vagy más mezőgazdasági terméket, vagy segítette a felvásárlási tevékenységet.

E tekintetben szorosan együttműködött a Fogyasztási és Felvásárlási Szövetkezettel (később ÁFÉSZ), oly annyira, hogy a tsz. egyik vezetője mindig az ÁFÉSZ elnökségének tagjaként szerepelt.

Az ÁFÉSZ felvásárlója és a tsz háztáji brigádvezetője rendszeresen foglalkozott a felvásárlási tevékenységgel. A háztáji brigádvezető az 1970-es évek végétől csak ezzel a tevékenységgel foglalkozott. Járt a háztáji gazdaságokat, segítette az alapanyag és a szükséges takarmány beszerzését, házhoz juttatását. (A házhoz juttatásban a támogatás fejében a sportegyesület tagjai is tevékenyen részt vett, zsákoltak. Igaz, hogy e munka eredményeképpen a tsz. harkányi üdülőjében évente egyszer egy egész hetes alapon vehettek részt. Meg is látszott eredményeiken.) A háztájiban azonban nem csak állatok tenyésztésével foglalkoztak, hanem növénytermesztéssel is. A felvásárlás rákfenéje mindig a növények és egyéb termékek (tojás, méz) felvásárlása volt. Ebben akadozott a szövetkezeti kerék, de az állati felvásárlás (sertés, marha, nyúl, baromfi) tekintetében a megyei elsők között voltak.

Néhány felvásárlási adat 1981-ből:

Tordas Gyúró		
Zöldség gyümölcs	6.980 Ft	10.240 Ft
Baromfi, tojás	2.208 Ft	34.731 Ft
Nyúl	901.080 Ft	421.875 Ft
Méz	—	127.917 Ft

(ÁFÉSZ beszámoló a közös tanács 1981. 09. 29-i ülésére)

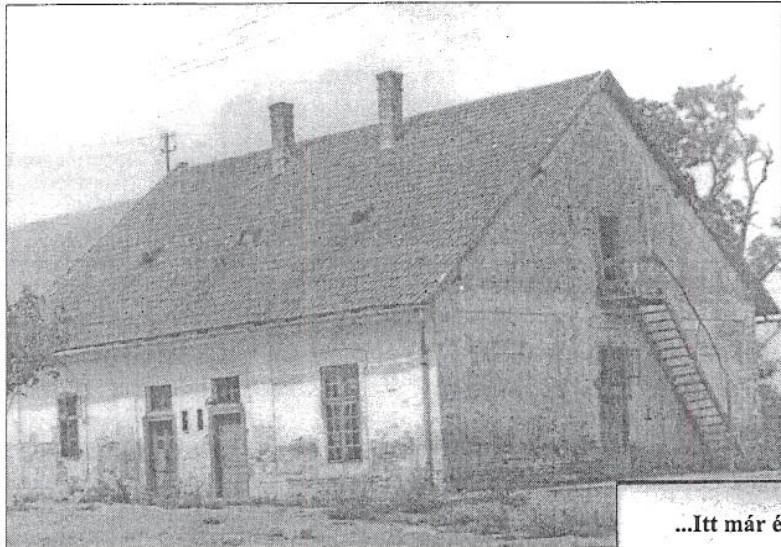
(Folytatás a 12. oldalon)

(Folytatás a 11. oldalról)

Háztáji brigádvezetők voltak: *Cigány Lajos, Hegedüs István, Hegedüs Lajos, Fehér István, Görcs Ferenc, Gubody László, Farkas János* és még mások.

A faluval való foglalkozás, törődés másik példája volt az is, hogy a tűzoltó egyesület parancsnoka saját munkája mellett a tűzoltó egyesület feladatait megoldhatta munkaidőben (ez azért önös érdeke is volt a gazdaságnak). Az önkéntes tűzoltók a tsz. tagjai voltak. Felkészülésükhöz szabadidőt és pénzt biztosított a

Régi cselédházak...

szövetkezet, fedezte a versenyre utazás és az ott tartózkodás költségét – nem csak a tűzoltóknak, hanem családtagjaiknak is. A korszerű tűzoltás, tűzvédelem érdekében vásárolt egy ZSUK típusú tűzoltó autót teljes felszereléssel, amely talán Gyúron még ma is működőképes állapotban van.

A közintézmények tekintetében Tordas a Hangya épületekkel jóval előbbre járt mint Gyúró (azért kell mindkét települést említeni, mert mind a tanács, mind a tsz. közös volt, így a két település sorsa is közös volt).

A martonvásári új iskola építéssel a 70-es évek végén leállították mindkét település iskola épület fejlesztését, hogy majd e két település felső tagozatos gyerekei Martonvásárra fognak járni. Településeink iskolái katasztrófális állapotban voltak. Olajos padlók, bűzölgő szenes-, majd olajkályhák, több épületbe lévő oktatás, udvari leromlott állapotú WC-k.

Ennek kiküszöbölésében 1978-tól (nemzetközi gyermekév) jelentősen segített a szövetkezet, de sokat segítettek a tsz. szocialista brigádjai is – pénz és egyéb eszköz adományokkal, amelyekkel az iskola, óvodai oktatást segítették. A tantermekhez vízöblítéssel WC-k épültek, az olajos padlót felváltotta a csiszolt, lakkozott, a vizes falakat dekor lábazzal borították. Mindezeket rendkívül jutányos összegért a szövetkezet szakemberei végezték el.

A települések kereskedelmi hálózata legalább olyan elhanyagolt volt, mint az egyéb intézményhálózata. Az ÁFÉSZ üzlethálózat bővítése érdekében a tsz. és a fogyasztási szövetkezet összefogott, és elkezdődött a korszerűsítés, a kornak megfelelő éttermek, italboltok, húsboltok és vegyesboltok kialakításával.

1978-ban átadták a tordasi új ABC-t, majd nem sokkal később az éttermet és presszót. Ezzel lehetővé vált az iskolás gyerekek napközis étkeztetése is. 1980-ban a gyúrói bolt bővítésével korszerűsödött a bolthálózat ott is, néhány évvel

később pedig 1982-84 között megépült a gyúrói Rózsa Vendéglő is.

Mindez a tsz. és az ÁFÉSZ anyagi erejének összevetésével.

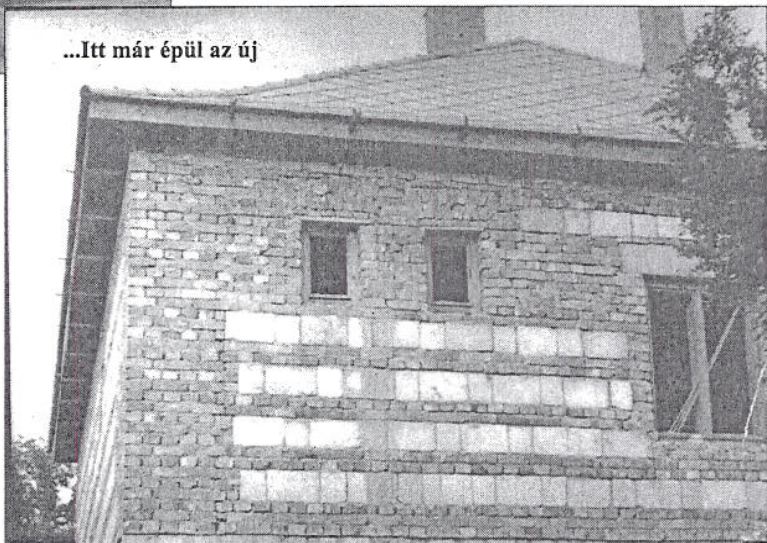
Az 1980-as évek elején a tanács nagyarányú útépitési szervezéséhez a tsz is csatlakozott. A mintegy 20 db honvédségi ZIL tehergépkocsik mellett a tsz. összes *billencs* járműve fuvarozta a követ ingyen és bérmentve Etyekről mindaddig, míg a két település belterületének összes útja köves út nem lett.

1984-ben a Szociális Otthon (a szociális otthon fűtőkorszerűsítésére) és a tsz. (szárító üzemeltetéséhez) szervezésében bekerült a faluba a vezetékes gáz, amely után egy évvel a tanács már a lakossági gázellátását szolgáló vezeték kiépítését szervezte Tordason.

Ekkor még nem volt egyszerű a vezetékes gázellátás megszervezése. A lakossági fejlesztés le volt állítva, csak a gazdasági megfontolások, a gazdaságok felhasználása volt prioritás. Önmagában csak a tsz. nem is kaphatott volna gázt a zalai 8-as vezetékről (2 km-re van a faluhatártól), de a főváros kapcsolata, a szociális otthon fűtőkorszerűsítése a bírálók, engedélyezőkhöz szemében elfogadhatóvá tette a beruházás elfogadását.

(Emlékszem milyen fapofával hallgatta az illetékes „elvtárs” indokolásunkat. Borzasztó volt, de végül a beruházás elkezdődhetett.)

...Itt már épül az új

E fejlesztéssel a hozzánk hasonló kistelepülések zömét megelőztük.

A szövetkezet utolsó nagy ténykedése volt a községpolitikában, a községek szervezésében.

A települések kulturális életében oly mértékben számított, hogy támogatta a civil szervezeteket, tagjainak szabadidő tevékenységéhez minden eszközzel hozzájárult. Tagjai részére (de igény esetén mások részére is) a harkányi Termelőszövetkezeti Üdülőben való részvénye alapján üdültetést végzett, de e mellett csereüdültetés során külföldön is pihenhetek tagjai. Aki tehetett minden évben üdülhetett, kikapcsolódhatott valahol, és erre a szűkös fizetés mellett is megfizethető, reális lehetősége volt.

Nosztalgia? Lehet, de alapvetően a béke és a nyugalom volt az uralkodó az emberek között.

Közeledtünk a rendszerváltáshoz (bár ezt akkor még nem tudtuk). Így visszagondolva már akkor látszott, hogy valami elkezdődött, hogy a problémák sűrűsödnek, bár a jelentős tartalékok még évekig egy jól működő szövetkezetet produkáltak.

SZTRÁNYAY MIKLÓS:

Kezdetben

...Tordason volt a boldog ösközösség
házfalakra vésett csillagvaginák

a trágár szavak ize
a száz meg száz szitok

az ölünkbe ültetett
a csontunkba bújtatott

száz meg száz titok
az egyszobás lakás

a megunthatatlan
papás-mamás

BARLANGAJZOK:
ELFELEJTETT BIKÁK.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki
mindazoknak, akik

PINTÉR JENŐ

temetésén részt vettek,
sírjára virágot
helyeztek,
ezzel fájdalomukat
igyekeztek enyhíteni.

Gyászoló család

In memoriam Kiss Zoltán

Életének 61. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt **Kiss Zoltán**. Ez így önmagában egy gyász hír, de mi, a halott barátai, ismerősei Tordas község lakossága mély megdöbbenéssel vettük tudomásul.

Meghalt Zoli, akit barátai csak „Libás”-nak hívtak. Szerette ezt a becenevet, amely családi ragadvány becenév volt. Zoli sok van, de „kis Libás” csak egy volt.

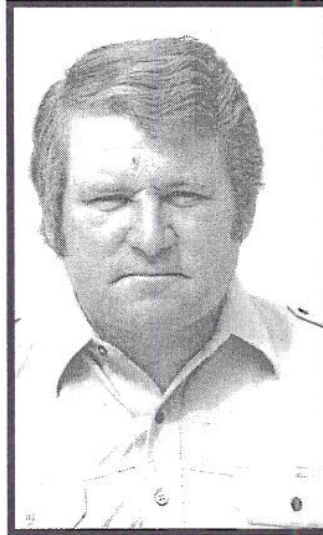
Neve, élete és a község sportja összeforrt. Sporttevékenysége, a labdarúgás szeretete nem

csak helyben, de a megyében, sőt azon túl is ismert volt. Olyan sportbarátokat tudhatott magának a nagyok közül, mint Farkas, Mészöly, Nagy II és még jó néhányan.

Személye, hozzáállása nélkül szegényebbek lennénk a munkássága alatt szerzett emlékekkel, élményekkel, és azokkal az emberekkel, akik sporttevékenysége során kerültek ide és ma településünk megbecsült polgárai. Személye hozzájárult a község, a megyei, sőt esetenként országos hírnevéhez, ismerettségéhez.

Álma valóra vált, keze munkája hosszú ideig meglátszik a falu sportján.

Élete maga volt a példa abban, hogy ha valamit meg kell oldani, azt meg is lehet. Ha nincs elég pénzed, akkor ügyeskedj, szervezz, agitálj, üsd-vágd ha kell, de cél

megvalósítása mindenek előtt. Meg is oldotta azt, amit akart és ezért maradandót is alkotott. Nagyon büszke volt a falu által adott kitüntetésére, a *Sajnovics Gyűrűre*, de büszke volt arra is, hogy az ő és négy társa munkája nyomán (nyugdíjazása előtti években) a falu közterületei megszépültek és gondozottá váltak.

Szeretett Tordason élni, bár szülőfaluja Martonvásár volt. Itt talált barátokra, társra.

Embersége, mosolygós természete sok em-

berhez kötötte.

Nem lehetett tőle olyat kérni, hogy ne teljesítette volna. Szerették az emberek és szerették a kisgyerekek is. Mindenkiel szóba állt, mindenkire volt egy-egy jó szava. Oda adta mindenét, ha kellett, mert jó szíve is volt.

Most is, augusztus 4-én reggel, a Teremtő kért tőle és Ő nem tudott mást adni, mint a legdrágábbat: az életét, a jó szívét.

Zoli Te most már az égiekkel játszol, ülsz ott is a kispadon, irányítod az égiek válogatottját, majd az összetartás, a csapatszellem kialakítása érdekében néhány pohár bor után elénekled kedvenc operett dalaidat.

Nyugodj békében!

márki

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

TENISZ

MEGHÍVÓ

A tordasi tenisz szakosztály
VII. TORDAS KUPA
teniszbajnokságát rendezzi

2004. augusztus 21-én 9 órától egyéniben 50 év alatt és felett,
valamint párosban, 14-től 99 éves korig.

Várjuk mindazok jelentkezését bárhonnan, akik kedvelik és művelik valamilyen szinten a teniszt, és nem szerepelnek felnőtt ranglistán az első 500 versenyző között.

Nevezés a helyszínen 8 óra 50 perccig

Az első kör veszteséinek lesz „vigasz”!!!

Nevezési díj ebéddel és frissítővel 2.000,- Ft/fő

Díjazás: kupa, oklevél és tárgy jutalom

Szeretettel várunk minden érdeklődőt a tenispályán!

A verseny támogatói: **BOGLYA CSÁRDA – Sukoró,**
BIOPATIKA-DROGÉRIA-Tordas

Versenyigazgató: **Tóth Gábor 30-93-95-017**

Versenybíró: **Fehér Sándor**

LABDARÚGÁS

*Labdarúgó felnőtt csapat 2004/2005 őszi
bajnokság sorsolása*

2004. augusztus 22. vasárnap 17.00

Baracska – Tordas

2004. augusztus 25. 17.00

Tordas – Csákvár

2004. augusztus 29. vasárnap 17.00

Gyűrő – Tordas

2004. szeptember 5. vasárnap 16.30

Tordas – Vereb

2004. szeptember 12. vasárnap 16.30

Vértesacska – Tordas

2004. szeptember 19. vasárnap 16.00

Tordas – Vértesboglár

2004. szeptember 26. 16.00

Sukoró – Tordas

2004. október 3. vasárnap 15.00

Tordas – Vál

(Folytatás a 14. oldalon)

(Folytatás a 13. oldalról)

- 2004. október 10. vasárnap 15.00**
Tordas – Ráckeresztúr
- 2004. október 17. vasárnap 14.30**
Tordas – Felcsút II.
- 2004. október 24. vasárnap 14.30**
Csákbéreny – Tordas
- 2004. október 31. vasárnap 13.30**
Tordas – Mány
- 2004. november 14. vasárnap 13.30**
Ujbarok – Tordas
- 2004. november 21. 13.00**
Tordas – Tabajd

Rendhagyóan kezdem a labdarúgó-szakosztály helyzetének értékelését. Nem is igazán kívánom értékelni, mégis meg kell tennem.

A csapatunk kiesett a megyei II. osztályból, ezért ez év őszétől a megyei III. osztályban, a legalacsonyabb szinten folytatja működését.

Magam részéről ezt nagy kudarcnak értékelem, személy szerint pedig szégyellem magam. Szégyellem azért, mert tavasszal a sportvezetés velem együtt, talán nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a bennmaradás biztos legyen, bár igaz az is, hogy nem a sportvezetők fociztak. Szégyellem azért mert talán én is, és még jó néhányan, egyedül hagytuk az elnököt, küzdjön úgy ahogy tud, szenvedjen, oldja meg. Így most az átok az ő fejére hull, pedig ez igazságtalan. Sok olyan ember van a faluban, aki segíthetett volna, aki időben figyelmeztethetett volna, aki tevékenyen részt vehetett volna a munkában. Nem tette.

Pénzzel nem lehet minden megoldani.

Most, hogy megtörtént a baj, hangsúlyozom minden jóindulatunk, minden tevékenységünk ellenére, sokat lepatantak, sokan mossák kezeiket, néhányan talán még gúnyosan dörzsölgetik is, mondván: ha, ha na ugye megmondtam. Természetesen az ilyenekre oda sem figyelünk, a pofa nagyobb mint a tehetség.

A tények azonban tények. Sportunk múltja, a kiépített eszközrendszer, az utánpótlás nevelése olyan szinten áll, hogy nem engedhetjük meg magunknak a III. osztályban való tartós tartózkodást.

Ehhez újra összefogásra (anyagi és szellemi) van szüksége és arra az akaratra, amely jellemezte mindig a tordasi focistákat. Szükségünk van mindenkire, mert ez csapatjáték. Néhányan ezt nem így fogták fel.

Sajnálom azokat a fiatalokat, akik a „süllyedő hajóról” és nemsokára „süllyedő hajóra” mennek át mert az a hajó éppen most csillogni látszik. Igaz az is, hogy a kapitány jó nagyokat kacsingat, mondván, hagyd a fenébe társaidat, a Te helyed itt van.

Örülünk viszont annak, aki magasabb osztályban neves edző és fiatalok között ápolja tehetségét. Kívánjuk legyen belőle válogatott focista, de ha mégsem szívesen látjuk újra közöttünk.

Nem tudjuk megérteni azon átigazolást sem aki nálunknál gyengébbhez megy, pedig képességei többre valók. Nekünk nem segít, de „ellenfelünket” erősíti. Ezt mindenesetre egy tordasitól nem vártuk.

Ezek után a cél csak egy lehet: **MINDEN ERŐNKEL MEG KELL NYERNI A BAJNOKSÁGOT ÉS VISSZA KELL KERÜLNI A MEGYEI II. osztályba.** Ezt nem csak a verseny diktálja, hanem az egyesület jövője is.

Ehhez kérjük minden sportot szerető tordasi segítségét.

Márki Ferenc
elnök-helyettes

HIRDETÉSEK

BIOPATIKA - Tordas

Gyógynövények, gyógytermék, gyógyászati segédeszköz, vényre felírható termékek széleskörű választéka.

Nyitvatartás: hétfő – péntekig 14-16 óráig

Telefon: 22/467-650, 06-30-268-58-43

ENIKŐ Ékszerbolt

Eladás, készítés, javítás, felvásárlás.

Nyitva: K-P 8-17-ig, Szo: 8-12-ig (hétfő szünnap)

2462. Martonvásár, Dózsa Gy. u. 6 (Tsz. udvar) Tel: 22/460-613.

Olcsó Áruk Boltja Tordason a Sajnovics téren (a virágüzlet mögött). Édesség, tézsa, játékok, ajándéktárgyak, háztartási cikkek, vegyi-árak, szőnyegek, ruházat. Külön megrendeléseket is teljesítünk!

Folyamatosan vetőmagok kaphatók.

Horgászfelszerelés és etetőanyagok.

5000 Ft feletti vásárlás esetén havonta ajándéksomagot sorsolunk ki.

Mindenkit szeretettel várunk!

Fogtechnikus

Kiss László 2463. Tordas, Szabadság út 1/M. Tel.: 06/22-467-810.

BILIG autósiskola Tanfolyamok folyamatosan! Személygépkocsi, tehergépkocsi, nehéz pót, motor-vezetői, Moped, B+E, A, B, C, E Szaktanfolyamok! Hajóvezető, árufuvarozó, gépkezelő, targoncavezető, T.I.R., A.D.R.

Jelentkezési helyek: Érd, Budai út 11., Katalin üzletház 9-17 óráig

Telefon: (23) 361-531, (30) 944-0561, (30) 931-8556

Érd, Bagoly u. 118. 7-17 óráig. Tel./fax: (23) 361-013, (30) 944-0561

Kerttervezést, kerítésépítési, kútúrás engedélyezési tervekészítést, kertépítést, kertfenntartást vállalunk.

Cím: Bottáné Böröczffy Erzsébet, Tordas, Rákóczi út 41. Tel. 22/668-051, 668-052.

Fűnyírás – Favágás! Cím: 2463. Tordas, Köztársaság út 5. Tel: 06-30/21-73-292.

Parlagfűirtás garanciával! Tel.: (30) 4749-912

WESTEL DOMINÓ, VODAFON és PANNON telefonfeltöltő kártyák kaphatók Tordason a benzinkútnál!

Duguláselhárítás! Falbontás nélkül! Garancia, korrekt ár, nonstop ingyenes kiszállítás! Tel.: 06-20/9786-614.

Zene szolgáltatás!

Bálok, lakodalmak és egyéb rendezvények zenei szolgáltatását vállalom.

Tel.: 06-30-444-7148

Martonvásári ablakgyártó üzem asztalost felvesz!

Cím: Martonvásár, Széchenyi u. 92. Tel.: 06/30-960-99-60.

Sportegyesület mezőgazdasági használatra bérbe adja a Tordas belterületen lévő közel 1 ha-os földterületét. Tel.: 09-309-329-556.

Építkező, építők figyelem!

Vasbeton kengyelek, nyíróvasak gyártását családi házakhoz, kerítésekhez korrekt áron, rövid határidővel vállalja a FERROBILL Bt. Tordas, Somogyi B. u. 48. Tel.: 06-30-424-9005.

ORVOS - TERMÉSZETGYÓGYÁSZ MAGÁNRENDELÉS DR. KOLUMBÁN OTTILIA

(belgyógyász, orvos természetgyógyász, kineziológus, alternatív mozgás- és masszázstherapeuta) **Rendelés helye:** Baracska, Petőfi u. 40.

(Orvos Természetgyógyász Magánrendelő)

Rendelési idő: csütörtök 16-18 óráig

Bejelentkezés a 06-30-395-4044 telefonszámon

Kisbíró — Független kéthavilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata.

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság F.k.: Márki Ferenc

Számitógépes kiadványszerkesztés:

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10. Tel.: (22) 503-008

E-mail: matrix.kft@axelero.hu

Megjelenik kéthavonta, 650 pld-ban.

Nyomdai munkák:

ALTO Nyomda Székesfehérvár